

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۰۳/۲۳

محمد محق

فقراتی از فتوای دارالافتای مصر

در باره اشتراک در نمازهای جمعه و جماعت

در شرایط گسترش ویروس کرونا

(اصل فتوا ۱۲ صفحه است)

برای انسان مسلمان مجاز نیست که به حقایق علمی و قضایای جدید وقعی ننهد ادعا کند که کتاب و سنت وی را پسندیده است؛ زیرا اسلام دین علم است، و آن را ارجی بلند نهاده است.

شریعت اسلامی در تنظیم جلو گیری از امراض ساری و پخش و انتشار آن، بمنظور رعایت مصالح، و منع ضرر، و رفع مشقت گوی سبقت را ربوده است تا امراض به وبایی همه گیر مبدل نگشته و ضرری برای مردم و تهدیدی برای جوامع نشود.

در مذهب حنفی، خوردن سیر و پیاز قبل از نماز جمعه، چه سهواً شده باشد چه بخاطر عذری، سبب اسقاط نماز جمعه از آن شخص می شود، زیرا رفتن وی به جماعت موجب اذیت دیگران می شود. بر هیچ عاقلی پوشیده نیست که اذیت بیماری ساری مرگبار شدیدتر از اذیت بوی بد است.

امام حافظ العینی الحنفی در "عمدة القاری" (۱/۴۸۱، ط. دار إحياء التراث العربی) میگوید: "فرموده پیامبر صلی الله علیه وسلم: "وليقعد فی بيته" صراحت دارد که همه این چیزها عذری برای نرفتن به جماعت است."

این سخن را علامه ابن عابدین در کتاب "رد المحتار علی الدر المختار" (۱/۶۶۱-۶۶۲، ط. دار الفکر) نقل کرده و در ادامه افزوده است: "اینکه با خوردن سیر معذور دانسته می شود معنایش این است که لازم است او را مقید گردانند به خاطر خوردن آن به سهو یا از روی عذر، به نزدیک وقت نماز."

همچنان احناف می گویند: کسانی که بیماری ساری دارند کناره گرفتن شان از مردم واجب است، تا از اذیت مردم منع شده و از سرایت مرض و ضرر به دیگران جلوگیری شود، علامه ابن نجیم حنفی در "البحر الرائق" (۶/۳۸، ط. دار الكتاب الإسلامی) می گوید: "شماری از پیشوایان نقل نموده اند که بر سلطان و یا معاون وی واجب است افرادی را که جذام یا پستی دارند از میان مردم خارج ساخته، در بیرون از شهر برای شان مکان سکونت بسازد، و بر آنها بی که نا توانند از بیت المال مصرف نمایند."

همچنان فقها بر این نظرند که هر کس نماز جماعت یا جمعه از وی به سبب عذری فوت می شود، اجر آن نصیبش می گردد و از فضل آن محروم نمی شود.

اگر حکم بیماری و ترس از بیمار شدن این باشد، پس در قضایای مرتبط با حفظ نفس و جان مردم چگونه موقفی باید داشته باشیم!، جهان یکسر با وباء و آگیردار و کشنده ای رو به رو است که هزاران نفر قربانی گرفته است و به ده ها کشور شیوع نموده است...!

پشت کردن به این حقایق به زیرنام توکل به خدا، و چشم پوشی از خطر این وباء به زعم اینکه این شائعه دشمنان باشد، خندیدن بر خرد و اهانت به جان انسانها و مخالفت با معقول و منقول است. انکار واقعیت و ستیز با آن چه که بلا را دور می نماید به هیچ صورت خردمندانه نیست، و به خطر

انداختن مردم بمنظور برپائی شعائر مجاز نمی باشد. بل از وجایب فعلی علما است که در مقابل انتشار بلا بایستند، تا نشود بیماری چنان بزرگ شود که دارو و درمان کارگر نیاید.

می باید همه احتیاطات لازم برای حفظ جان مردم، با التزام به توصیه های دستگاه های ذی ربط و مسئول و اهل تخصص مانند داکتران و امثالهم در چگونگی برخورد با این مرض واگیردار و ساری گرفته شود، و به توصیه های وقایوی و معالجوی شان پابندی شود، زیرا آنها از اهل ذکر/علم هستند که مشورت با آنها در این مورد لازم است و خداوند ما را به رجوع به اهل ذکر/علم فرمان داده است: (فاسألوا أهل الذکر إن کنتم لا تعلمون) -النحل ۴۳-.

اصرار و پافشاری بر برپایی نمازهای جماعت و جمعه، و گردهمایی در مساجد و مجالس، و تحریک مردم به مخالفت به توصیه های صحی به این عنوان که ویروس کرونا جنگ تبلیغاتی دشمنان اسلام است: نا آگاهی از واقعیت، به مشقت انداختن مردم، و بردن شان به لبه پرتگاه است، و کسانی که بدین کار فراخوان می دهند، آنان می کوشند به مردم آسیب برسانند، و از آن رو هرچه بر سر شهروندان به سبب این مرض و هلاکت بیاید مسئولیتش بدوش آنها است.

شریعت اسلام از کسی که بدون علم سخنی را به خدا نسبت می دهد سخن زده آن عمل را نزدیک به شرک خوانده است، خداوند متعال میفرماید: (قل إنما حرم ربی الفواحش ماظهر منها و ما بطن و الإثم و البغی بغیر الحق و أن تشرکوا بالله ما لم یزل به سلطانا و أن تقولوا علی الله ما لا تعلمون) -الاعراف: ۳۳-.

نبی کریم صلی الله علیه وسلم نیز بر علیه کسی که مردم را در آزار و مشقت می اندازد، و با جهل خود و فتوای گمراه کننده اش سبب هلاکت ایشان می شود، بدون اینکه موقع رخصت در دین را بداند و یا از متخصصینی که مردم را بسوی آن چه در آن خیر و فلاح و صلاح شان است، رهنمایی می کنند بپرسد، دعا کرده است.

مخالفت با توصیه های بهداشتی و صحی و وقایوی زیر نام برگزاری واجبات دینی و فرض های اسلام نادرست است. چون حفظ نفس یکی از مهم ترین مقاصد کلی است. تمام فرض های شرعی به این مهم تأکید داشته و در رأس کلیات پنجگانه ضروری قرار گرفته است. کلیاتی که تمام ادیان آسمانی به حفظ آن ها تصریح کرده اند.

برای تمام شهروندان افغانستان لازم است که دستورات طبی و خواست مسئولین را در مسدود نمودن دروازه مکان های عمومی مانند موسسه های تعلیمی، اجتماعی و خدماتی بپذیرند. نیاز است که در این روزها نمازهای جماعت و جمعه را برگزار نکنند و درهای مساجد را ببندند. ویروس کرونا به عنوان مرض جهانگیر و تهدید جهانی به حساب می آید. از این که این ویروس کشنده است و با یکجا شدن و دست دادن به همدیگر به آسانی انتقال پیدا می کند دوری از جماعت و تجمع نیاز جدی و ضروری است. یکی از قواعد شرعی چنین است: دفع مفسده و زیان مقدم بر جلب مصلحت است" با تکیه بر همین قاعده فقهی اسلام وقایه از امراض و بیماری های واگیردار و قرنطینه کردن مبتلایان و تشویق به اجرائات وقایوی و جمع نشدن بیماران در یکجا را مشروع گردانیده است.

پایان